

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення виконавчого комітету
Бердянської міської ради
14 квітня 2020 № 143

БІЗНЕС – ПЛАН
КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«БЕРДЯНСЬКВОДОКАНАЛ»
БЕРДЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

на 2020 рік

ПОГОДЖЕНО

Заступник міського голови
з питань діяльності
виконавчих органів ради
_____ Г. ГОРЯЧОВ
_____ 20__ р.

м. Бердянськ

ЗМІСТ

		стор.
Розділ I	Резюме	3
Розділ II	Характеристика підприємства	3
Розділ III	Характеристика послуг, що надає підприємство	3
Розділ IV	Виробничий та технологічний процеси	5
Пункт 4.1.	Водопостачання	5
Пункт 4.2.	Водовідведення	7
Розділ V	План маркетингової діяльності	9
Розділ VI	План виробничої діяльності	17
Розділ VII	Організаційний план	21
Розділ VIII	План охорони навколишнього середовища	23
Розділ IX	Фінансовий план	25
Розділ X	Аналіз потенційних ризиків	25
Розділ XI	Соціально-економічні наслідки реалізації бізнес-плану	29
Додаток 1	План технічних заходів КП "Бердянськводоканал" БМР на 2020 рік (до п.п.4.1, 4.2 розділу IV)	31
Додаток 2	Організаційна структура КП «Бердянськводоканал» БМР (до розділу VII)	34
Додаток 3	План природоохоронних заходів КП "Бердянськводоканал" БМР на 2020 рік (до розділу VIII)	35
Додаток 4	Фінансовий план підприємства КП "Бердянськводоканал" БМР на 2020 рік (до розділу IX)	41

I. Резюме

Головною метою складання бізнес-плану на 2020 рік є розвиток підприємства у напрямку задоволення потреб населення та гостей міста у постачанні якісної та безпечної для здоров'я людини питної води, а також на відведення стічних вод, що не несуть загрози забрудненню акваторії Азовського моря, за умови скорочення витрат виробництва та втрат води, що неможливо без впровадження нових енергозберігаючих технологій, реконструкції та модернізації існуючого обладнання та повної заміни мереж водопостачання та водовідведення.

II. Характеристика підприємства

Комунальне підприємство «Бердянськводоканал» Бердянської міської ради знаходиться на березі Азовського моря у курортному місті Бердянськ.

Рішенням виконавчого комітету Бердянської міської ради від 13.09.2011 року № 473 Комунальне підприємство «Бердянськводоканал» Бердянської міської ради Запорізької області (КП «Бердянськводоканал» БМР) визначено виконавцем послуг з холодного водопостачання та водовідведення та виступає монополістом з надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у місті Бердянськ.

Форма власності – комунальна.

Юридична адреса – Запорізька обл., м. Бердянськ, пр. Східний, 97.

Код ЄДРПОУ – 37622628.

Директор – Македонський Олександр Валерійович.

Головний бухгалтер – Семенюта Ольга Вікторівна.

Тел. – (06153) 3-55-57.

Е-mail - berdvodokanal@gmail.com.

Рішенням НКРЕКП від 17.06.2011 року № 1060 (переоформлено рішенням від 08.06.2016 року № 916) для здійснення підприємством діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення отримана безстрокова Ліцензія на централізоване водопостачання та водовідведення.

Основні види економічної діяльності:

- 36.00 Забір, очищення та постачання води;
- 37.00 Каналізація, відведення й очищення стічних вод.

Підприємство створене з метою надання населенню послуг з водопостачання та водовідведення та задоволення міських суспільних потреб шляхом здійснення виробничої та іншої господарської діяльності.

Основні цілі діяльності підприємства:

- Забезпечення водопостачання та водовідведення споживачів;
- Реконструкція та ремонт водопровідно-каналізаційних споруд;
- Монтаж водопровідно-каналізаційних мереж;
- Електромонтажні роботи водопровідно-каналізаційних об'єктів;
- Систематичне застосування заходів поліпшення якості обслуговування споживачів, надання пропозицій з впровадження нових схем організації водокористування та водовідведення;
- Розвиток та безпечна експлуатація водопровідно-каналізаційного господарства та проведення технічної політики;
- Обслуговування, установка та ремонт засобів вимірювання та контролю;
- Експлуатація підземних та поверхневих вод для господарського, промислового та побутового водопостачання населення та інших споживачів м. Бердянськ.

Для здійснення господарської діяльності підприємства створено статутний капітал у розмірі 7552893,37 грн, який складається з грошових коштів та майна.

На підприємстві працюють 493 кваліфікованих працівників, які в складних економічних умовах забезпечують місто водою і здійснюють очищення стічних вод.

III. Характеристика послуг, що надає підприємство

КП «Бердянськводоканал» БМР є монополістом в місті Бердянськ з надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення.

Підприємство є ліцензіатом Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП). Діяльність підприємства регулюється регуляторними актами НКРЕКП.

До ліцензованих видів належить діяльність підприємства з надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення.

Постановою НКРЕКП від 04.02.2020 року № 283 «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 16 червня 2016 року № 1141» встановлено тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення для КП «Бердянськводоканал» БМР на 2020 рік на рівні:

а) на централізоване водопостачання – 28,608 грн за 1 м³ води (з ПДВ);

б) на централізоване водовідведення – 19,44 грн за 1 м³ стоків (з ПДВ).

Усього вартість послуг водоспоживання – 48,048 грн/м³ (з ПДВ).

Тарифи набрали чинності з 05 лютого 2020 року.

На зміну тарифів вплинули в першу чергу такі чинники:

1) зменшилися обсяги реалізації, що враховані в діючих тарифах, а саме:

на 1,53% з централізованого водопостачання;

на 3,97% з централізованого водовідведення.

Обсяги реалізації визначені річним планом ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, погодженим заступником міського голови з питань діяльності виконавчих органів влади міста Бердянська. Річний план розрахований відповідно до індивідуальних технологічних нормативів використання питної води, погоджених в. о. директора Департаменту екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації та завідувачем сектору у Запорізькій області Держводагентства України;

2) збільшилися витрати на оплату праці:

на 20,51 % з централізованого водопостачання;

на 20,22 % з централізованого водовідведення.

При цьому запланована середня заробітна плата на одного працівника підприємства зросла на 20,5%, а саме з 9395 грн до 11321 грн. Заробітна плата врахована відповідно до Закону України «Про оплату праці»;

3) змінилися витрати на оплату податків та зборів:

збільшилися на 35,12% з централізованого водопостачання;

зменшилися на 2,01% з централізованого водовідведення;

4) зменшилися заплановані витрати на оплату електричної енергії:

на 6,03% з централізованого водопостачання;

на 11,68% з централізованого водовідведення.

Відбулося зменшення вартості електричної енергії, що передається на 2-му класі напруги на 1,04%. При цьому заплановані фізичні обсяги (кВт) використання електричної енергії зменшилися відносно діючої структури тарифів:

на 210,11 тис.кВт або на 6,45% з централізованого водопостачання;

на 806,01 тис.кВт або на 12,34% з централізованого водовідведення.

Ураховані обсяги споживання електричної енергії не перевищують обсяги, що розраховані відповідно до норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів, погоджених заступником голови Запорізької облдержадміністрації;

5) зміна витрат на придбання води в інших суб'єктів господарювання – КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ОБЛВОДОКАНАЛ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ на 7532,01 тис.грн або 15,05%;

б) зменшилися витрати на реагенти:

на 644,97 тис.грн або на 35,49% з централізованого водопостачання;

на 13,37 тис.грн або на 7,92% з централізованого водовідведення;

7) зменшилися витрати на пально-мастильні матеріали:

на 7,23% з централізованого водопостачання;

на 15,81% з централізованого водовідведення;

8) також змінилася решта витрат у зв'язку із підвищенням вартості матеріалів та послуг: збільшилася на 1593,03 тис.грн або на 104,15% з централізованого водопостачання; зменшилася на 87,11 тис.грн або на 8,98% з централізованого водовідведення;

9) податок на прибуток з централізованого водопостачання становить 223,966 тис.грн та з централізованого водовідведення 108,697 тис.грн. А також, відповідно до пункту 2.11 Порядку одноразово було враховано обігові кошти для здійснення авансового платежу за електричну енергію в тарифах на централізоване водопостачання та водовідведення у розмірі:

1172,47 тис.грн з централізованого водопостачання;

606,11 тис.грн з централізованого водовідведення.

Також, відповідно до рішень, прийнятих на засіданнях НКРЕКП (протокольне рішення № 7 (витяг з протоколу № 45 засідання НКРЕКП від 02.09.2016)) у структурі тарифу КП «БЕРДЯНСЬКВОДОКАНАЛ» БМР передбачено коригування витрат:

142,29 тис.грн з централізованого водопостачання;

401,54 тис.грн з централізованого водовідведення.

Крім ліцензованих видів діяльності, підприємство займається наданням послуг неліцензованої діяльності. До них відносяться наступні послуги: монтаж водопровідних систем, обслуговування приладів обліку води (монтаж/демонтаж, опломбування/ розпломбування, перевірка, ремонт), розробка технічних умов на проектування водопровідних та каналізаційних мереж, послуги зливної станції, виконання лабораторних досліджень води й стоків, автопослуги та інші. Після набрання чинності в повному обсязі Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуга з централізованого постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) не передбачена чинним законодавством.

Закон України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» зобов'язує підприємство оснастити вузлами комерційного обліку усі будівлі, де налічується два та більше споживачів. За рахунок цього розширюється асортимент надаваних підприємством послуг: встановлення, обслуговування, заміна вузлів комерційного обліку та розподіл спожитих послуг з водопостачання та водовідведення.

Прибуток, що підприємство отримує від неліцензованих видів діяльності, направляється на відшкодування витрат на виплату вихідної допомоги при припиненні трудового договору, додаткових відпусток, передбачених колективним договором, на оплату тимчасової непрацездатності за рахунок підприємства, заохочення до святкових і ювілейних дат та інших виплат згідно з діючим законодавством, а також на виконання інвестиційних програм минулих періодів.

VI. Виробничий та технологічний процеси

4.1. Водопостачання

Комунальне підприємство «Бердянськводоканал» Бердянської міської ради обслуговує 393,551 км водопровідних мереж міста, 18 артезіанських свердловин, 15 підвищувальних водопровідних насосних станцій.

Основні джерела водопостачання міста Бердянськ:

- поверхневі води Каховського магістрального каналу (р. Дніпро);
- підземні води артезіанських свердловин Луначарського комплексу.

Резервне джерело водопостачання – поверхневі води водосховища на річці Берда біля села Осипенко, транспортуються по водоводу Д = 800 мм, протяжністю 25,0 км, дві резервні нитки Д = 500 мм протяжністю – 49,2 км виведені з експлуатації через зношене становище трубопроводів.

Загальна довжина водопровідних мереж - 393,551 км, в тому числі:

- водоводів - 156,228 км, з них 79,6284 км - ветхі та аварійні (50,96%);
- вуличних мереж - 202,528 км, з них 98,93 км - ветхі та аварійні (48,84%);
- внутрішньоквартальних та внутрішньобудинкових - 34,795 км з них 13,33 км - ветхі та аварійні (38,31%).

Зношеність мереж – 85 %.

Кількість насосного обладнання – 82 од., зношеність – 47,6%.

У 2019 році на 1 км мереж відбулося 0,185 пошкоджень/місяць, в 2018 році – 0,21 пошкоджень/місяць.

Характеристику водопровідної мережі за матеріалами, віком і аварійністю наведено в таблиці нижче.

Трубопроводи			Термін експлуатації					
Матеріал	Довжина		> 50 років		25-50 років		< 25 років	
	км	%	км	%	км	%	км	%
Сталь	150,4942	38,24%	36,62	30,41%	96,8681	45,3%	17,0061	28,69%
Чавун	201,5135	51,20%	59,0473	49,04%	116,9027	54,66%	25,5635	43,13%
Азбестоцементні	24,6	6,25%	24,6	20,43%	-	-	-	-
Поліетиленові	16,9433	4,31%	0,15	0,12%	0,089	0,04	16,7047	28,18%
УСЬОГО	393,551	100%	120,4173	100%	213,8598	100%	59,2743	100%

Комплекс очисних споруд водопостачання (ОСВ) складається з:

- аванкамер № 1 і № 2 з сітчастими барабанными мікрофільтрами $D = 3,0$ м в кількості 4-х штук;
- 2-х змішувачів з дірчастими перегородками (змішування з коагулянтном: сірчаноокислим алюмінієм і хлоритом натрію - первинне хлорування);
- відстійників - освітлювачів з камерами хлоп'яутворення;
- швидких фільтрів із завантаженням кварцовим піском діаметром зерна 0,8-2,0 мм складаються з:
  - 5-ти клітин проектною продуктивністю 42 тис.м³/добу,
  - 4-х резервуарів чистої води (загальною місткістю 16000 м³)
  - технологічних трубопроводів.

Якість води підтримується згідно ДСанПіНу 2.2.4-171-10. Забезпечується перший пояс зони санітарної охорони джерел.

Очисні споруди водопостачання продуктивністю 42,0 тис.м³/добу уведені в експлуатацію в дві черги: 1 черга – у 1963 році, 2 черга – у 1984 році. Кількість насосних станцій: першого підйому – 1, другого підйому – 2, третього підйому – 15. Резервуари чистої води кількістю 14 од. ємністю 19750 м³.

Робота очисних споруд водопостачання міста Бердянськ передбачена за двома технологічними схемами: основною та резервною.

За основною схемою вода подається в наступному співвідношенні:

- від поверхневих вод водосховища на р. Дніпро - 90%;
- від свердловин підземного водозабору Луначарського комплексу -10%.

Очищена на очисних спорудах Західного групового водоводу вода з водосховища на р. Дніпро транспортується по Каховському магістральному водоводу $D=1200$ мм протягом 6 – 7 діб, на відстань 175 км в закритому трубопроводі на майданчик очисних споруд міста Бердянськ до камери перемикавання № 21. При транспортуванні в таких умовах у спекотний літній період знижується якість води, а це – проведення додаткового очищення і знезараження.

По внутрішньо-майданчиковому технологічному трубопроводу вода потрапляє в аванкамеру № 1. Проїшовши очищення на мікрофільтрах, відстійниках, швидких фільтрах, вода вдруге хлорується та надходить до резервуарів чистої води загальним обсягом 16 тис.м³, а з відтіля вода подається до розподільних водопровідних мереж міста. При подачі Дніпровської води по Каховському водоводу, засувка подачі водопостачання від Бердянського водосховища знаходиться в закритому положенні.

В період промивки, профілактики та ремонту Каховського водоводу передбачена резервна схема забезпечення водопостачання міста з водосховища на річці Берда та свердловин Луначарського комплексу в наступному співвідношенні:

- з водосховища на р. Берда - 92,3 %
- з свердловин підземного водозабору Луначарського комплексу – 7,7 %.

За резервною технологічною схемою вода від водосховища на р. Берда у с. Осипенко подається трьома водоводами на очисні споруди водопостачання м. Бердянська в камеру перемикавання № 22 і по внутрішньо-майданчиковому технологічному трубопроводу потрапляє в аванкамеру № 2.

Вода з водосховища на р. Берда проходить технологічний процес водопідготовки за наступною схемою очищення:

- уловлювання планктону на мікрофільтрах;

- первинне знезараження води;
- обробка води коагулянтном;
- освітлення води в горизонтальних відстійниках з вбудованими камерами хлоп'яутворювання;
- доведення якості води до вимог санітарних правил і норм на швидких фільтрах;
- вторинне знезараження води.

При забезпеченні водопостачанням міста Бердянськ з Бердянського водосховища засувка подачі Дніпровської води знаходиться в закритому положенні. З резервуарів чистої води по водоводах вода подається до розподільних водопровідних мереж міста.

Для підвищення тиску в окремих мікрорайонах міста побудовано 15 підвищувальних насосних станцій III-го підйому.

Також, джерелом водопостачання міста є підземні води артезіанських свердловин Куяльницького водоносного горизонту, розташовані в селище Азовське. У складі Луначарського комплексу експлуатується 18 артезіанських свердловин з максимальним сумарним дебітом 5 тис.м³/добу.

Прісна підземна вода подається на насосну станцію 2-го підйому Луначарського комплексу, яка обладнана 4-ма насосами, по магістральному водоводу Д=500 мм, протяжність якого 11,3 км, у приватні мережі абонентів с. Азовське. Надлишок води подається в резервуари чистої води очисних споруд водопостачання міста Бердянська для змішування з водою з річки Дніпро, а в період аварій – з водою Бердянського водосховища для подальшої подачі в розподільну мережу міста.

Система водопостачання складається з водоводів загальною довжиною 156,228 км.

Подача води населенню здійснюється за 4-ма водоводам:

Водовод В-1: Д = 600мм, протяжністю – 4,7 км. Постачає воду в мікрорайони «8-е Березня», «Собака балка», «Макорти», «Колонія», «Слобідка» і весь район «Бердянської коси».

Водовод В-2: Д = 600мм, протяжністю – 7,0 км. Постачає воду в нагорну частину міста (вул. Софіївська, Європейська, Волонтерів, Мелітопольське шосе, Північна до мікрорайонів «АКЗ», «РТС», «Азмол», «Буддеталь» та до нижньої частини міста (пр. Східний і мікрорайон «Ліски»).

Водовод В-3: Д = 300мм, протяжністю 1,1 км. Постачає воду на колишній район «Скловолокно».

Водовід В 4: Д = 600 мм протяжністю 4,8 км. Постачає воду до нижньої та центральної частин міста (пр. Азовський, вул. Центральна, пр. Праці) від підніжжя гори до узбережжя Азовського моря.

Система водопостачання міста має різноманітну мережу магістральних і розподільних трубопроводів, загальною протяжністю 237,3 км, на яких встановлено 359 пожежних гідрантів та 2,5 тисячі водопровідних колодязів.

Головна частина трубопроводів має знос від 76% до 100%, що є причиною високих аварійності та перебоїв у водопостачанні міста. Середній показник аварії на міських мережах водопостачання на 1 км мереж довжиною 393,551 км становить 2,5 аварій.

Довгий термін експлуатації трубопроводів призводить до вторинного забруднення води та погіршення її якості внаслідок корозії трубопроводів.

4.2. Водовідведення

Комунальне підприємство «Бердянськводоканал» Бердянської міської ради обслуговує 172,53 км каналізаційних мереж міста, 23 каналізаційні насосні станції.

Загальна довжина каналізаційних мереж - 172,653 км, в тому числі:

- головні колектори - 27,924 км, з них ветхих і аварійних – 9,166 км (32,82%);
- вуличні мережі - 72,973 км, з них ветхих і аварійних - 6,131 км (8,4%);
- внутрішньобудинкові і внутрішньоквартальні - 71,756 км, з них ветхих і аварійних – 8,12 км (11,32%). Зношеність мереж – 74%.

Характеристику каналізаційних мереж за матеріалами, віком і аварійністю наведено в таблиці нижче.

Колектори		Термін експлуатації		
Матеріал	Довжина	> 50 років	25-50 років	< 25 років

	кМ	%	кМ	%	кМ	%	кМ	%
Керамічні	13,096	7,59%	6,824	34,21%	3,632	4,34%	2,64	3,83%
Азбестоцементні	6,826	3,95%	2,844	14,25%	3,982	4,75%	-	
Чавун	120,138	69,58%	10,284	51,54%	64,724	77,24%	45,13	65,5%
Сталь	17,312	10,03%	-	-	7,981	9,52%	9,331	13,54%
Залізобетон	9,208	5,33%	-	-	3,48	4,15%	5,731	8,32%
ПХВ	6,073	3,52%	-	-	-		6,073	8,81%
УСЬОГО	172,653	100%	19,952	100%	83,796	100%	68,905	100%

Кількість насосного обладнання – 89 од., зношеність – 68,5%.

У 2019 році на 1 км каналізаційних мереж відбулося 2,355 засмічень/місяць, що на 18,64% більше, ніж за 2018 рік. Збільшення кількості заторів обумовлено зношеністю та аварійністю мереж.

Міські каналізаційні очисні споруди продуктивністю 45 тис.м³ на добу, побудовані і введені в експлуатацію у 1975 році та складаються з діючих споруд:

- будівля решіток з 2-ма механічними граблями;
- пісколовки – 2 шт.;
- первинні радіальні відстійники Д = 30м-2 шт.;
- 3-коридорні аеротенки з регенераторами-3 шт.;
- вторинні радіальні відстійники Д = 30м - 2 шт.;
- будівля повітродувки з повітродувками ТБ-175;
- насосна станція сирого осаду;
- мулоущільнювачі Д = 18м – 2 шт.;
- хлораторна;
- котельня;
- піскові майданчики -2 шт.;
- мулові майданчики – 8 шт.
- Стічні води по головному колектору Д=800-1000 мм від головних насосних станцій № 8 та № 10 й по напірному колектору Д = 400 мм від КНС № 9 надходять в камеру гасіння напору очисних споруд каналізації для зняття напору і вирівнювання току рідини. Далі по розподільчим лоткам направляються на механічні граблі для затримання із стічних вод крупних забруднень.

Після відділення великих забруднень, стоки направляються на 2-секційні горизонтальні пісколовки для виділення із стічних вод важких мінеральних домішок (головним чином піску).

Пісок у пісколовках за допомогою скребкових механізмів згрібається в бункери, звідки гідроелеваторами перекачується на піскові майданчики з дренажем. Підсушений пісок з піскових майданчиків утилізується на власній території підприємства.

Пройшовши пісковловлювачі, стічні води по лотку направляються в розподільну чашу первинних відстійників, де відбувається їх освітлення. Сирий осад відцентровими насосами по напірному трубопроводу перекачується на мулові поля.

Із первинних радіальних відстійників зібрана лотками з двосторонніми зубчастими переливами освітлена вода надходить до 3-коридорних аеротенків з вбудованими регенераторами, де відбувається мінералізація органічних домішок за допомогою аеробних мікроорганізмів. Повітря до аеротенків подається по сталевим повітропроводам від повітродувок ТБ-175-1,6.

Суміш стічної води і активного мулу з аеротенків поступає у розподільну чашу вторинних радіальних відстійників для відділення біологічно очищеної води від активного мулу. Активний мул, що осів на днищах радіальних відстійників, збирається за допомогою 4-хсекційний мулососів і прямує в резервуар активного мулу, звідки перекачується в камеру гасіння напору аеротенків. З камери гасіння за допомогою розподільних лотків активний мул направляється в перші коридори 3-секційних аеротенків.

Надлишковий активний мул надходить на мулоущільнювачі для ущільнення з подальшим

відкачуванням на мулові поля. Висушений пісок мулових полів транспортується для зберігання на майданчик сухого осаду. Обробка (зневоднення) опадів мулу на підприємстві не проводиться. Біологічно очищена вода збирається у вторинних відстійниках за допомогою водозбірних лотків з 2-хсторонніми зубчастими переливами.

З водозбірних лотків очищена вода надходить до загального лотка, де відбувається її знезараження за допомогою гіпохлориту натрію, що вводиться за допомогою розсіювальної гребінки. Знезаражена і біологічно очищена вода відводиться по скидному колектору $D = 1200$ мм до Азовського моря. Загальна протяжність скидного колектора - 3,9 км, з яких 2,226 км - підводна морська частина.

Каналізація міста - це комплекс очисних споруд каналізації, 172,53 км каналізаційних мереж і колекторів, 4217 каналізаційних колодязів, 23 насосних станцій перекачування стоків. Велика кількість станцій перекачування стоків пояснюється складним рельєфом міста. Загальна протяжність самопливної каналізації становить 125,1 км, напірних трубопроводів - 44,5 км. Самопливні колектори виготовлені з керамічних, чавунних, азбестоцементних, залізобетонних і частково з ПХВ труб діаметром від 100 до 1200 мм. Напірні трубопроводи - виготовлені з залізобетонних, сталевих, чавунних та частково з ПХВ труб діаметром від 100 до 1000 мм. 74% загальної протяжності мереж повністю амортизовані.

Підприємством було проведено технічне дослідження діючого насосного обладнання та вироблено стратегію його заміни, за умови отримання коштів з місцевого бюджету, оскільки без підтримки Власника, яким є територіальна громада міста Бердянська, від імені якої виступає Бердянська міська рада відповідно до статуту комунального підприємства «Бердянськводоканал» БМР, підприємство не матиме змогу здійснювати заплановані заходи з технічного переоснащення. План технічних заходів на 2020 рік наведено в додатку 1.

Для реалізації технічних заходів планується залучення коштів місцевого бюджету у розмірі 7,1 млн.грн - для виконання поточного ремонту об'єктів водопостачання, 7,8 млн.грн - для виконання поточного ремонту об'єктів водовідведення; коштів державного бюджету (екологічного фонду) - 150,6 млн.грн для реалізації заходів міської програми охорони навколишнього природного середовища, пов'язаних із запобіганням виникненню надзвичайної ситуації на КНС № 8, самопливному каналізаційному колекторі та напірному трубопроводі. За власні кошти на виконання інвестиційної програми - 3,6 млн.грн (з ПДВ) за рахунок амортизаційних відрахувань.

Виконання технічних заходів по заміні зношеного обладнання на нове дозволить скоротити споживання електроенергії в натуральному виразі на 20 тис.кВт·год, ремонт та реконструкція зношених водопровідних мереж дасть можливість скоротити витрати води на 16 тис.м³.

Після впровадження заходів планується незначна економія фактичного енергоспоживання за рахунок заміни насосного устаткування на меншу потужність, та часткове зменшення експлуатаційних витрат. Економію матеріальних і фінансових ресурсів можна буде простежити у повному обсязі після виконання всіх робіт з модернізації мереж водопостачання та водовідведення та впровадженні менш енергоємного і більш ефективного обладнання водопровідних та каналізаційних насосних станцій.

В результаті впровадження запланованих технічних заходів споживачі різних категорій міста Бердянськ будуть мати можливість отримувати безперебійні та якісні послуги з водопостачання та водовідведення.

В результаті виконання заходів інвестиційної програми, програм місцевого та регіонального розвитку підприємства планується модернізація, реконструкція, технічне переоснащення обладнання, що призведе до економії енергоресурсів, трудових ресурсів, зменшенню втрат води, що в свою чергу, дозволить знизити витрати та збільшити показники доходності підприємства.

V. План маркетингової діяльності

Основною задачею служби обліку реалізації послуг є облік та нарахування плати за спожиті абонентами послуги з водопостачання та водовідведення.

Станом на 01.01.2020 року на обліку підприємства перебуває 53046 абонентів: населення - 50920, бюджет - 201, інші споживачі - 1925.

Згідно з п.20 «Правил надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води та водовідведення», затверджених постановою КМУ від 21.07.2005 року № 630 (Далі Правила № 630), плата за надані послуги вноситься споживачем відповідно до показань засобів обліку води.

Абоненти, у т.ч.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Населення	50287	50478	50767	50877	50976	51057	51146	51146	50920
Бюджет	186	188	185	185	189	190	192	198	201
Інші	1757	1858	1886	1918	1901	1934	2001	1960	1925
ВСЬОГО	52230	52524	52838	52980	53066	53181	53339	53304	53046

Згідно з п.5.9 Правил № 190 у випадку відсутності у споживача засобу обліку виробник МАЄ ПРАВО зобов'язати споживача встановити засіб обліку в зазначений їм строк.

Згідно з п.30.3 Правил № 630 споживач зобов'язаний дотримуватися вимог нормативно-правових актів у сфері житлово-комунального господарства.

Абоненти з лічильниками, у т.ч.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Населення	39043	39895	40638	41122	42036	42942	44483	45874	45806
Бюджет	141	144	148	153	164	169	181	188	195
Інші	1554	1664	1695	1731	1729	1780	1908	1900	1887
ВСЬОГО	40738	41703	42481	43006	43929	44891	46572	47962	47888

Згідно з п.5.2 Правил № 190 «вузли обліку повинні розташовуватися на мережі споживача, як правило, на границі балансової приналежності мереж виробника й споживача...».

Згідно з Рішенням виконавчого комітету Бердянської міської Ради від 12.07.2016 року № 249 «Про облік питної води»:

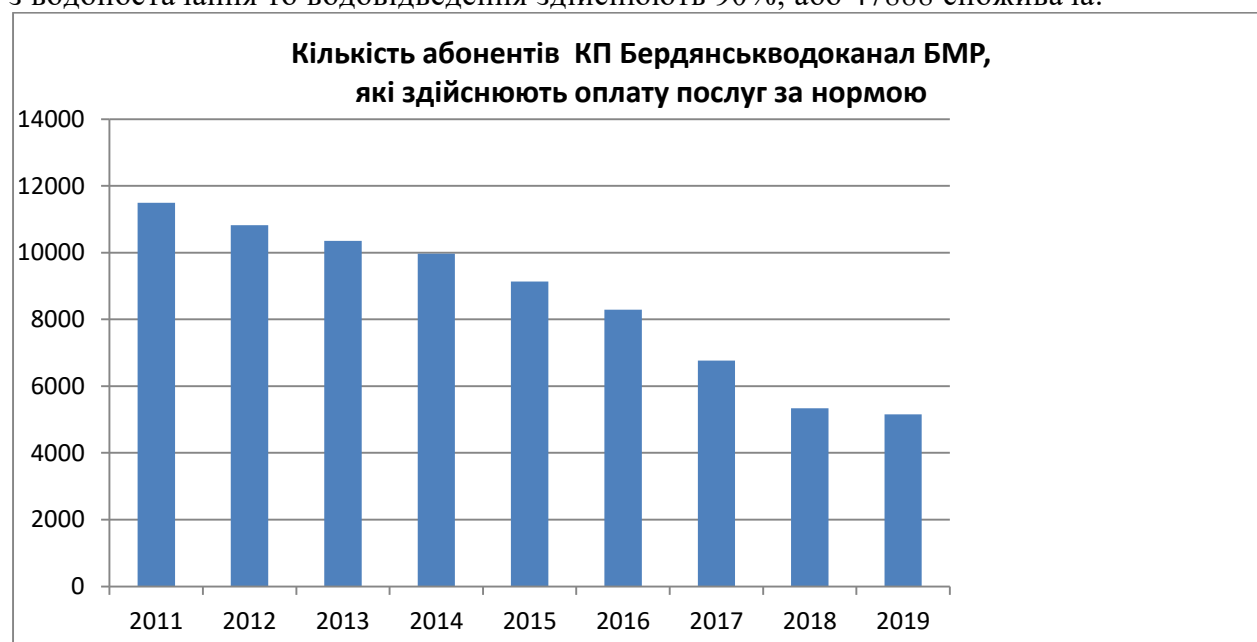
* Облік наданих споживачам послуг з водопостачання здійснюється винятково засобами вимірювальної техніки за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України;

* Питомі норми використання питної води по місту Бердянськ, затверджені рішенням виконавчого комітету Бердянської міської ради від 26.10.2017 року № 352, застосовуються тимчасово, тільки у випадку виходу з ладу вимірювального устаткування на час проведення ремонту такої техніки.

Відповідно до п.21 Правил № 630 у разі відсутності у квартирі (будинку садибного типу) та на вводах у багатоквартирний будинок засобів обліку води і теплової енергії плата за надані послуги справляється згідно з установленими нормативами (нормами) споживання з централізованого постачання холодної та гарячої води і водовідведення - з розрахунку на одну особу та на ведення особистого підсобного господарства.

Для оплати послуг водоспоживання за фактично взяті обсяги абонентів необхідно встановити засіб обліку води. На підставі викладеного підприємством проводяться роз'яснювальні, попереджувальні роботи з абонентами щодо встановлення засобів обліку води.

Так, станом на 01.01.2020 року за показаннями лічильника оплату за спожиті послуги з водопостачання то водовідведення здійснюють 90%, або 47888 споживача.

Абоненти за нормою, у т.ч.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Населення	11244	10583	10129	9755	8940	8115	6663	5272	5114
Бюджет	45	44	37	32	25	21	11	10	6
Інші	203	194	191	187	172	154	93	60	38
ВСЬОГО	11492	10821	10357	9974	9137	8290	6767	5342	5158

Без засобу обліку води (за нормами водоспоживання) водою користуються 5158 абонента, або 10% (у т.ч. 2000 абонентів не мають підключення до централізованих мереж водопостачання з причини опломбування запірної арматури у зв'язку з непроживанням або виходом із ладу приватної водопровідної мережі та користування альтернативними джерелами після відключення вуличних водорозбірних колонок). Тобто фактичний відсоток абонентів, які не встановили лічильники, становить 6,2% або 3342 абонента.

Основною функцією абонентського відділу та відділу по роботі з СПД є вирішення питань щодо нарахувань за реалізовані послуги водопостачання та водовідведення та збору платежів від населення за надані послуги.

Контролерами відділу проводиться і надалі планується проводити:

- знімання показань лічильників води, які встановлені у абонентів. 45806 абонентів мають лічильники, контролерів за штатним розписом – 16 од., на 1-го контролера припадає 2862

абоненти для зняття показань. В один місяць знімання усієї кількості не є можливою, тому лічильник контролер знімає один раз на шість місяців;

- вручення рахунків та квитанцій на оплату за послуги водопостачання та водовідведення;
- робота з абонентами боржниками на об'єктах та сумісно з юридичним відділом щодо надання матеріалів до суду для примусового стягнення заборгованості.

Станом на 01.01.2020 року прострочену заборгованість мають 13,5 тисяч абонентів. Загальна сума боргу без врахування поточних нарахувань становить 15610,1 тис.грн.

14.12.2018 року вступив в дію Порядок прийняття приладу обліку на абонентський облік, затверджений Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12.10.2018 року № 270 (далі за текстом – Порядок № 270).

У відповідності до вимог Порядку № 270 (розділи II та III) для прийняття на абонентський облік вузла комерційного або розподільного обліку, споживач зобов'язаний подати в КП «Бердянськводоканал» БМР письмову заяву про прийняття вузла комерційного або розподільного обліку на абонентський облік у довільній формі, у якій зазначаються з відповідним переліком документів:

1. копія документа, що підтверджує право власності на квартиру / будівлю;
2. копія проектної документації на встановлення вузла обліку (крім багатоквартирних будинків);
3. копія супровідної документації до засобу вимірювальної техніки, що входить до складу вузла обліку;
4. копія документа власника (співвласника) будівлі, квартири.

В свою чергу – заява про прийняття вузла комерційного або розподільного обліку на абонентський облік повинна в обов'язковому порядку містити наступне:

1. найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, яка є власником (представником співвласників) будівлі;
2. поштова адреса заявника (власника або представника власника (співвласників) будівлі);
3. спосіб отримання повідомлення та адреса, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним та відповідний засіб зв'язку з ним (адреса електронної пошти тощо);
4. місцезнаходження будівлі, у якій встановлено вузол комерційного обліку.

Починаючи з червня 2019 року, КП «Бердянськводоканал» БМР перейшло до виконання Порядку № 270 та здійснює прийняття вузлів обліку на абонентський облік виключно на підставі письмової заяви споживача або його законного власника, що має при собі підтверджуючі документальні докази.

До дня офіційного оприлюднення Порядку № 270 прийняття вузлів комерційного або розподільного обліку здійснювалось в телефонному режимі (крім домоволодінь приватного сектору). Станом на сьогоднішній день, прийняття вузлів обліку здійснюється лише в письмовому вигляді незалежно від виду житла (квартира в багатоквартирному будинку або житловий будинок в приватному секторі). Так само, зазначені нововведення стосуються суб'єктів господарювання (юридичні особи, фізичні особи-підприємці, само-зайняті особи, громадські формування тощо) незалежно від виду фінансування.

Стосовно розпломбування засобів обліку води (зняття з абонентського обліку), порядок розпломбування засобів обліку води залишається незмінним. Заявки на розпломбування засобів обліку води приймаються операторами КП «Бердянськводоканал» БМР в телефонному режимі (крім суб'єктів господарювання, яким необхідно писати письмову заяву).

Заява про прийняття вузла обліку на абонентський облік: у разі, якщо лічильник в приватному секторі встановлений в порушення діючого законодавства, а саме, не в точці розмежування відповідальності мереж виробника та споживача, абоненту необхідно переузгодити проектну документацію та встановити лічильник відповідно до діючого законодавства. У разі, якщо колодязь на врзанні знаходиться на жвавій проїзній частині дороги, або колодязь на врзанні виконаний в порушення технічних умов (замалий, або взагалі відсутній), абонент попереджається про відповідальність за свій трубопровід, і у разі витіку про оплату за витік води відповідно до

діючого законодавства, а саме за перерізом труби вводу за один місяць.

Тим не менш абоненти попереджені, і якщо усвідомлюють витрати за витоки і тим не менш не мають можливості встановити лічильник на врізанні, наше підприємство пропонує абонентам написати гарантійний лист, який підтверджуватиме попередження про майбутні витрати, - і у цьому випадку ми можемо прийняти тимчасово лічильник у колодязі на території двору або на зеленій зоні.

В першу чергу це пов'язане з необхідністю виконувати діюче законодавство. І як показує практика приватні мережі абонентів знаходяться в незадовільному стані. А наявність лічильників на врізанні значно економлять витрати споживача.

У 2017 році в законодавство, що регулює надання житлово-комунальних послуг, були внесені значні зміни, а саме був прийнятий Закон України № 2119-VIII від 22 червня 2017 «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», який вступив в силу з 02.08.2017 (далі - Закон про комерційний облік), діє з 02.08.2017 р. Згідно з чинним законодавством України установка комерційних вузлів обліку води (загальні водоміри на будинки) в будинках, де налічується більше двох абонентів, є обов'язковим. Згідно із Законом термін установки вузлів комерційного обліку до 01.08.2020 року.

У разі невиконання законодавства у сфері установки вузлів комерційного і розподільного обліку до КП «Бердянськводоканал» БМР будуть застосовані фінансові санкції (ст.14 ЗУ Про комерційний облік), а відповідно, підприємство понесе додаткові витрати на оплату штрафів, які не матимуть джерела відшкодування, що призведе до накопичення боргів, від'ємної різниці в тарифах та додаткового фінансування з міського бюджету.

Основні вимоги Закону «Про комерційний облік»: Усе, що ввійшло в будинок - має бути оплачене. Вимога 100% обладнання будівель і приміщень вузлами обліку.

Відповідно до статті 3 Розділу 2 Закону вузол комерційного обліку може встановлюватися: власником (співвласниками) будинку самостійно та за власний кошт; оператором за рахунок внесків власників (співвласників) будинку; власником (співвласниками) будинку або оператором зовнішніх інженерних систем (тобто КП «Бердянськводоканал» БМР) за рахунок коштів місцевого бюджету (тільки в разі затвердження місцевим органом самоврядування відповідної програми).

Якщо власник (співвласники) будинку відмовляється встановлювати вузол комерційного обліку або не встановили його протягом 2-х місяців з моменту його повідомлення про необхідність такої установки, загальний лічильник встановлюється оператором зовнішніх інженерних мереж (тобто КП «Бердянськводоканал» БМР) за рахунок коштів власника (співвласника) будинку та подальшого відшкодування (повернення) відповідних коштів власниками (співвласниками) будинку підприємству.

Відповідно до п.3 «Порядку оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнання інженерних систем для забезпечення такого обліку», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 206 від 09.08.2019 року, оператор зовнішніх інженерних мереж повідомляє про намір встановити вузол (вузли) комерційного обліку відповідно до абзацу першого частини третьої статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», а саме: Оператор зовнішніх інженерних мереж не менш як за два місяці до встановлення вузлів комерційного обліку повідомляє власників (співвласників) будівлі про намір встановити такий вузол, вартість такого встановлення, розмір та порядок сплати передбаченого цим Законом внеску за встановлення вузла комерційного обліку. Порядок такого інформування затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 444 від 6 червня 2018 року.

Ст. 3 Постанови № 444: Оператор зовнішніх інженерних мереж не менш як за два місяці до встановлення вузла комерційного обліку повідомляє власникам (співвласникам) будівлі про намір встановити такий вузол за формою згідно з додатком (далі - повідомлення). Повідомлення доводиться до відома власників (співвласників) будівлі шляхом розміщення:

на офіційному веб-сайті оператора зовнішніх інженерних мереж,

у загальнодоступному місці на інформаційних стендах у під'їздах будівлі.

Оператор забезпечує доведення до відома власників (співвласників) будівлі інформації

про намір встановити вузол комерційного обліку шляхом повідомлення на паперовому носії кожного власника (співвласника) будівлі протягом тридцяти днів з дня розміщення повідомлення на офіційному веб-сайті оператора зовнішніх інженерних мереж, та у загальнодоступному місці на інформаційних стендах у під'їздах будівлі. Днем отримання повідомлення власниками (співвласниками) будівлі є дата розміщення повідомлення на офіційному веб-сайті оператора зовнішніх інженерних мереж, а у разі відсутності такого веб-сайту - на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування.

На підставі викладеного на сьогодні на офіційному сайті КП Бердянськводоканал БМР та на парадних будівель розміщені повідомлення про намір встановлення вузлів комерційного обліку. Також вказані повідомлення рознесені по поштовим скринькам за тими же багатоквартирними будинками.

Власники (співвласники) будівлі протягом двох місяців з дня отримання повідомлення мають право повідомити оператору зовнішніх інженерних мереж (за своїм вибором) про:

згоду на встановлення вузла (вузлів) комерційного обліку на запропонованих оператором зовнішніх інженерних мереж умовах;

намір погодити з оператором зовнішніх інженерних мереж відмінні від запропонованих умови встановлення вузла (вузлів) комерційного обліку;

намір самостійно обладнати будівлю вузлом (вузлами) комерційного обліку в установленому законодавством порядку.

Відмова в законодавстві не передбачена, а відповідно до п. 7. Порядку 444 спори, які виникають між оператором зовнішніх інженерних мереж та власниками (співвласниками) будівлі щодо наміру встановлення вузла комерційного обліку, вирішуються у судовому порядку.

Як це позначиться на розрахунках за воду: відповідно до ст. 10 Закону "Про комерційний облік", обсяг спожитої у будівлі питної води, визначений за допомогою вузлу комерційного обліку, буде розподілятися між споживачами з урахуванням показань вузлів розподільного обліку (водомірів, які встановлені в квартирах). У разі різниці між показаннями, така різниця буде розподілятися між усіма споживачами будинку за затвердженою методикою.

Встановлення комерційних засобів обліку води на багатоквартирні будинки призведе до зниження втрат води у внутрішньо будинкових мережах. Так, з огляду на аналіз двадцяти багатоквартирних будинки встановлено, що у зимовий період середні втрати на 1 багатоквартирний будинок у місяць становлять 137 м.куб., а у літні місяці-280 м.куб.на місяць. Якщо припустити, що при встановленні комерційних засобів обліку води мешканці багатоквартирних будинків скоротять витоки та розкрадання води хоча б на 60%, то відповідно, до аналізу попередньо можна встановити, що за рік втрати підприємства будуть скорочені на 21367 тис.грн та саме на цю суму зросте реалізація послуг (вказані втрати будуть виставлятися до оплати співвласникам багатоквартирних будинків).

Фінансування: місцевий бюджет, гранти, власні кошти співвласників багатоквартирних будинків.

Економічний ефект: Зниження витоків води на 445 тис.куб.м/рік.

Відділ договорів і прийому абонентів приймає фізичних та юридичних осіб міста, надає консультаційні послуги, приймає заяви, у тому числі на виконання інших неліцензійних послуг, звіряння нарахувань, перерахунки та оплати за основні послуги водопостачання та водовідведення, укладення договорів та додаткових угод як на ліцензійні види діяльності, так і на інші послуги, що здійснює підприємство.

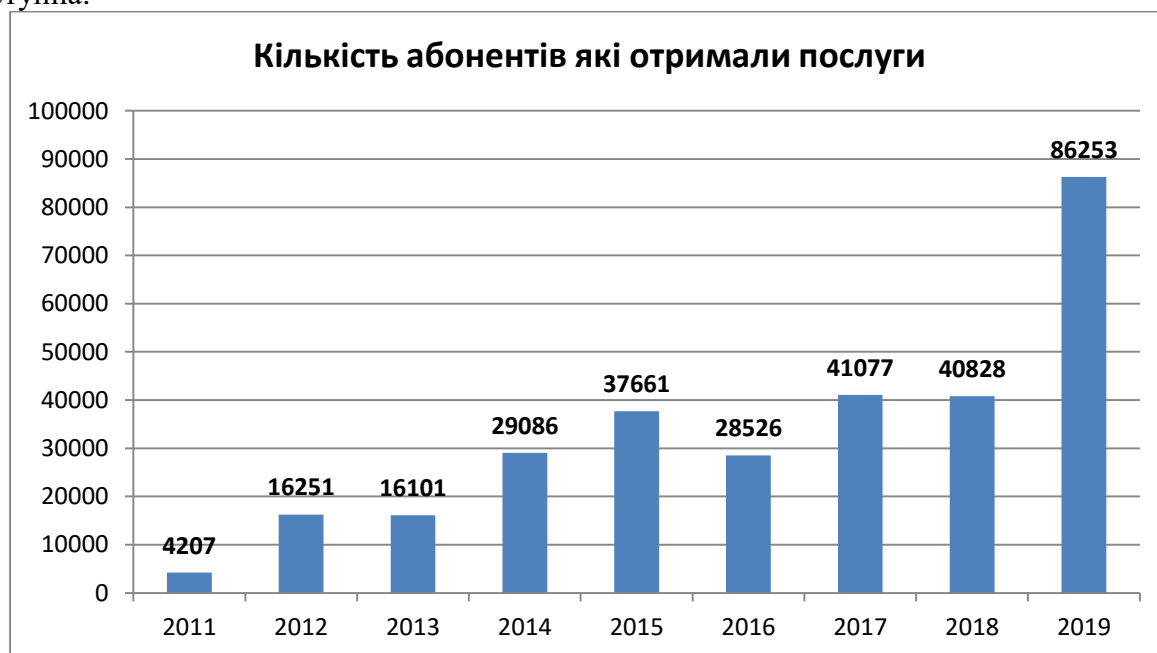
Існуючі базові проблеми взаємодії КП «Бердянськводоканал» БМР із абонентами:

- виникнення труднощів при укладанні договорів із споживачами відповідно до чинного законодавства щодо комерційного обліку водопостачання;
- критичне відношення споживачів до діяльності КП «Бердянськводоканал» БМР
- домінування думки, що питання чи проблему найкраще вирішити неофіційно через певну особу;
- об'єднання в одному напрямку діяльності сфери маркетингу і збуту;
- незначна номенклатура додаткових послуг з дуже мінімізованим доходом на одну послугу;
- пасивне впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

Ключові проблеми в роботі:

- весь персонал структурних підрозділів збуту та окремих технічних підрозділів (що надають послуги, зокрема керівники, економісти, техніки, контролери) задіяні в обслуговуванні споживачів;
- постійний безпосередній контакт виконавця і споживача;
- окремі види додаткових платних послуг і робіт, пов'язаних з неліцензованою діяльністю, можуть виконуватися або приватним способом, або сторонньою організацією, яка не має відношення до підприємства, а це – негативний вплив на доходи підприємства;
- Втрата пильності через різнонаправленість дій працівник (працівник консулює, роз'яснює, підключає з однієї сторони, а з іншої цей же працівник вимагає, шукає порушення, попереджає);
- Виконання всіма підрозділами (працівниками) дій які жодним чином не пов'язані з його функціональним напрямом (розпорошення юридичної, бухгалтерської, проектної, тощо робіт);
- Складний (в наданні послуги задіяно три і більше підрозділів, керівний склад підприємства) та тривалий технологічний процес будь-якої послуги або дії;
- Неякісне (суперечливе) роз'яснювальна робота через можливість вільного контакту з різними підрозділами і з різними працівниками тощо.

Динаміка прийнятих абонентів, яким надано консультації та оформлення документів, наступна:

На сьогодні відділ договорів та прийому абонентів уявляє собою два кабінети на території підприємства. Кабінет Прийому абонентів розташований на другому поверсі однієї будівлі, а кабінет укладення договорів знаходиться в зовсім іншій будівлі, що переважно додає проблем для наших абонентів, особливо пенсіонерам та інвалідам. Вказана ситуація призводить до незручності і відсутності якісного обслуговування абонентів, а також додає інших проблем з трансфером та ходінням по кабінетах.

Тому у 2020 році планується здійснити перепланування та ремонт приміщень з розміщенням відділу договорів та прийому абонентів в одній будівлі на першому поверсі, де буде створений креативно облаштований простір, та дотримане законодавство щодо захисту інвалідів (пандуси і т.п.).

Базова концепція відділу договорів і прийому абонентів:

- місце, в якому приємно і комфортно бути.
- організація приміщення має «згасити» непередбачувані витрати часу, врахувати категорію людини в кабінеті прийому громадян.
- місце отримання послуг і відповідей
- принципова орієнтація на людину як представника юридичного або побутового споживача
- працівники відділу безоплатно представляють клієнта, але діють в інтересах КП

«Бердянськводоканал» БМР і за його рахунок;

- працівники виступають «запобіжниками» виникнення у споживачів, замовників, громадян проблемних ситуацій та конфліктів;
- це сервіс з використанням принципу єдиного вікна і єдиного візиту.

Основні фокус групи абонентів та зони сервісного центру:

- Споживачі, які щомісяця мають контакти з КП «Бердянськводоканал» БМР тривалістю до 3-х хв. – транзитна зона;
- Заявники, які здійснюють разовий візит для отримання послуги тривалістю від 5хв до 20 хв – тиха зона;
- Клієнти, які здійснюють разовий візит для отримання послуги тривалістю до 10хв – активна зона;
- VIP клієнти, робота з якими проводиться в частині реалізації екологічних, інноваційних, соціальних проектів, модератором яких є КП «Бердянськводоканал» БМР та/або міська рада – інноваційна зона.
- організація та проведення особистого прийому громадян керівниками КП «Бердянськводоканал» БМР, прийом та контроль звернень, скарг та пропозицій, контроль за своєчасністю проходження документів, термінів надання послуг, первинне консультування в межах кабінету Прийому абонентів;
- Зона ресепшен

Робота відділу договорів і прийому абонентів:

- Відділ працює за технологічними картами згідно визначеної номенклатури послуг і робіт;
- інформування здійснюється за допомогою сучасних технологій та обладнання (білінг, особистий кабінет, інформаційні портали,..)
- консультування проводиться з використанням інформаційних карток, підготовлених відповідно до поширених запитів споживачів, брошур, флаєрів
- дистанційна форма обслуговування – кол-центр.

Етапи реалізації:

- розробка Концепції клієнтоорієнтованого сервісного центру підприємства;
- впровадження автоматичних систем обліку та розрахунків;
- ремонт та реконструкція приміщень
- створення логотипу, дизайн ;
- комплектація, облаштування центру
- впровадження системи документообігу для забезпечення ефективної взаємодії між сервісним центром та іншими структурними підрозділами підприємства
- розробка та затвердження технологічних та інформаційних карт;
- розробка та затвердження Стандартів якості обслуговування абонентів;
- відкриття Сервісного центру.

Фінансування: місцевий бюджет, гранти, власні кошти підприємства

Економічний ефект: зростання реалізації, зниження витоків води, своєчасність обслуговування, оперативність вирішення проблемних питань, підвищення престижу підприємства.

Після повного вступу в дію Закону України «Про житлово-комунальні послуги» з 01 травня 2019 року підприємство має можливість впливу на злісних боржників шляхом відключення їх від системи водопостачання, тобто водоканал має право «припинити/зупинити надання комунальних послуг у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі в порядку і строки, встановлені законом та договором». Влітку підприємство відключало воду тим, хто не оплачує комунальну послугу протягом трьох місяців і більше. Боржникам доводять до відома про загрозу санкції письмово, дається місяць, щоб упорядкувати господарсько-фінансові взаємовідносини з постачальником послуги. До слова, служба контролю приїжджає на відключення не раптово. За місяць до того, як перекрити водопостачання, боржнику приходять повідомлення-попередження про загрозу відключення. У цей період абоненти можуть прийти в водоканал і домовитися про умови оплати боргу. Адміністрація Бердянського водоканалу розуміє, борги можуть виникнути з різних причин, у тому числі, коли абоненти потрапляють в складну життєву ситуацію. Для людей, які готові йти на діалог, розроблена лояльна система погашення боргу. Щоб уникнути

відключення, можна оплатити частину заборгованості і скласти договір на реструктуризацію заборгованості з графіком погашення решти суми боргу.

Якщо боржник не виходить на зв'язок, йому відключають водопостачання. Для його відновлення абоненту доведеться не тільки сплатити борг повністю або частково (погодивши зі службою контролю графік погашення решти суми), а й вартість виїзду аварійної бригади для підключення до загальноміської мережі.

Недоїмки і борги призводять до того, що на підприємстві виникають проблеми з фінансуванням окремих проектів. Чинний тариф не покриває всі витрати. А коли додається ще й заборгованість, комунальному підприємству важко виживати в таких умовах.

Інспектори служби контролю ведуть методичну роботу з боржниками: попереджають про наслідки заборгованості для одержувача послуг, роз'яснюють, як саме можна скоротити борг поступово, якщо людина опинилася в складних умовах. Під відключення водопостачання потрапляють абоненти, які накопичили борги незалежно від суми заборгованості. Але розуміючи, що це крайній захід, співробітники служби контролю водоканалу на даний момент працюють з тими абонентами, чия заборгованість обчислюється тисячами гривень.

Так, з 01.08.2019 року було відключено 84 абонента-боржника, сума боргу яких становила 1485,3 тис.грн. З них 21 абонент після сплати боргів на загальну суму 72,4 тис.грн було підключено до системи водопостачання. За період проведення дієвих заходів боротьби з боржниками задля уникнення відключення 384 абонента-боржника добровільно сплатили борги у сумі 2124,3 тис.грн. Підприємство має намір і надалі застосовувати, у межах законодавства, всі можливі заходи впливу на абонентів-боржників.

Але незважаючи на всі заходи, що були вживані підприємством щодо притягнення абонентів-боржників до відповідальності за несплату боргів, дебіторська заборгованість зростає з причин, на які підприємство не має впливу. Всі зусилля підприємства, що направлені на ведення беззбиткової господарської діяльності, зводяться нанівець через погіршення фінансового становища, оскільки споживачі послуг, не зважаючи на нарахування пені, не в повному обсязі оплачують отримані послуги, про що свідчить зростання дебіторської заборгованості. Прострочена заборгованість станом на 01.09.2019 року становила 13317,9 тис.грн, станом на 01.01.2020 року – 15610,1 тис.грн. Оплата послуг становить 89% від загального нарахування.

Треба зауважити, згідно із законом за несвоєчасну оплату з травня 2019 року нараховується пеня на борги. Відповідно до умов договору та чинного законодавства, для абонентів водоканалу вона становить не більше 0,01% від суми боргу за кожен день прострочення і не більше 100% від суми боргу. І це додаткове фінансове навантаження на тих, хто прострочив оплату, а також судові витрати. Якщо боржник і після відключення не сплатить свій борг, він взагалі ризикує залишитися без майна, яке підлягає опису та конфіскації.

Через засоби масової інформації, власний вебсайт, прямі етери на міських телеканалах ТРК «ЮГ» та ТВ-Бердянськ підприємство проводить роз'яснювальну роботу та інформує населення міста про зміни в законодавстві, тарифи, усунення аварійних ситуацій, виконання інвестпрограм, укладання договорів, проведення відкритих обговорень та ін., підтримує зворотній зв'язок зі споживачами.

VI. План виробничої діяльності

Підприємство планує у 2020 році реалізувати послуг з централізованого водопостачання в обсязі 4560 тис.м³, реалізація послуг з централізованого водовідведення планується в обсязі 3475 тис.м³. Доходи підприємства формуються в основному від реалізації послуг водопостачання та водовідведення по тарифах, що повинні забезпечувати відшкодування витрат на їх надання.

Реалізація послуг у кількісних показниках, м³

Показники	Факт 2016	Факт 2017	Факт 2018	План 2019	Факт 2019	План 2020	Приріст, %	
							до факту 2019	до плану 2019
Централізоване водопостачання	4377	4394	4438	4441	4524	4560	0,8	2,7
Централізоване водовідведення	3296	3263	3339	3342	3363	3475	3,3	4,0

Реалізація послуг у вартісних показниках, тис.грн

Показники	Факт 2016	Факт 2017	Факт 2018	План 2019	Факт 2019	План 2020	Приріст, %	
							до факту 2019	до плану 2019
Централізоване водопостачання	42394	56408	58987	66206	73199	107255	46,5	62,0
Централізоване водовідведення	26677	30130	33810	40509	42917	55783	30,0	37,7
УСЬОГО		86538	92797	106715	116116	163038	40,4	52,8

Планові доходи на 2020 рік обраховані, виходячи із обсягів реалізації послуг відповідним категоріям споживачів. При плануванні доходів враховані сезонні перепади обсягів споживання. В період курортного сезону обсяги споживання послуг споживачами зростають, досягаючи максимуму в липні – серпні. Чистий дохід від реалізації послуг централізованого водопостачання та водовідведення (основної діяльності) запланований у розмірі 163038 тис.грн. Плановий загальний обсяг очікуваних доходів у 2020 році становить 184083 тис.грн (без ПДВ).

Структура доходів (без ПДВ), тис.грн

Показники	Факт 2016	Факт 2017	Факт 2018	План 2019	Факт 2019	План 2020	Приріст, %	
							до факту 2019	до плану 2019
Усього доходів, у т.ч.:	74916	121751	121508	113755	157157	184083	17,1	61,8
Чистий дохід від реалізації послуг ліцензованої діяльності	69070	86538	92797	106715	116116	163038	40,4	52,8
Дохід від інших, крім ліцензованих, видів діяльності (платні послуги, виконання додаткових робіт тощо)	2306	5510	8955	6532	8041	9064	12,7	38,8
Інші фінансові доходи (субвенція з різниці в тарифах з державного бюджету, фінансова допомога з місцевого бюджету)	3068	29316	15725	-	27 216	-		
Інші доходи (реалізація матеріалів, продуктів, металобрухт, обслуговування електромереж)	468	387	4031	508	5784	4093	-29,2	705,7
Внески за обслуговування вузлів комерційного обліку						2552		
Плата за абонентське обслуговування						5336		
Благодійна допомога	4							

Доходи від неліцензованих видів діяльності в розмірі 9064 тис.грн плануються за рахунок надання платних послуг.

Доходи від інших, крім ліцензованих, видів діяльності, тис.грн

Види діяльності	Факт 2016	Факт 2017	Факт 2018	План 2019	Факт 2019	План 2020	Приріст, %	
							до факту 2019	до плану 2019
Доходи, усього, у т.ч.	2774	5510	8955	6532	8207	9064	10,4	38,8
Централізоване постачання холодної води (з використанням внутрішньобудинкових систем), послуги з доочищення питної води	278	1079	779	902	427	-		
Централізоване водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)	194	755	574	561	345	-		
Послуги зливної станції	196	175	317	321	481	526	9,4	63,9
Монтаж водопровідних та каналізаційних мереж	1091	1 962	4 110	1298	3557	4156	16,8	220,2
Послуги автотранспортних засобів та спецтехніки	25	225	50	98	83	92	10,8	-6,1

Розробка технічних умов на проектування водопровідних та каналізаційних мереж	187	518	262	324	325	367	12,9	13,3
Хіміко-бактеріологічний аналіз води та стоків	78	113	134	123	163	173	6,1	40,7
Послуги з повірки, ремонту, монтажу/демонтажу, опломбування/розпломбування приладів обліку води	257	655	2362	2713	2660	3550	33,5	30,9
Інші	468	28	367	192	166	200	20,5	4,2

На 2020 рік операційні витрати прогноуються у розмірі 183537 тис.грн. Зростання планується за наступними статтями витрат: оплата праці, що враховує підвищення прожиткового мінімуму, мінімальної зарплати та впровадження галузевих коефіцієнтів; амортизація, що пов'язано з прийняттям на баланс основних засобів; водопостачання, у зв'язку із збільшенням тарифу на покупну воду.

У планованих витратах підприємства суттєву частку займають витрати на оплату праці – 40%. Це пояснюється цілодобовим режимом роботи на більшості насосних станцій та необхідністю обслуговування клієнтів навіть при незначних обсягах робіт. Крім того, на підприємстві застосовуються доплати за умови праці, роботу в нічний час, збільшення обсягу робіт, надбавки за класність водіям та інші, які проводяться відповідно до умов Галузевої угоди та Колективного договору.

Плановий фонд оплати праці на 2020 рік передбачено на рівні 60455 тис.грн. Підвищення фонду у порівнянні з минулими періодами обумовлено зростанням рівня законодавчо встановлених прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати.

Питома вага статей витрат в структурі операційних витрат, тис.грн

Найменування статей витрат	Факт 2016	питом а вага, %	Факт 2017	питом а вага, %	Факт 2018	питом а вага, %	План 2019	питом а вага, %	Факт 2019	питом а вага, %	План 2020	питом а вага, %
Усього витрати, у тому числі:	86315	100%	98488	100%	112245	100%	138180	100%	135894	100%	183537	100%
- на оплату праці	25209	29%	27938	28%	33763	30%	41300	30%	41352	30%	60455	33%
- відрахування на соціальні заходи	5520	6%	6145	6%	7281	7%	8921	7%	8945	7%	12998	7%
- матеріали	3176	4%	4135	4%	4563	4%	6700	5%	6818	5%	4274	2%
- амортизація	2036	2%	741	1%	3036	3%	4530	3%	5102	4%	5244	3%
- електроенергія	18197	21%	17668	18%	19105	17%	26354	19%	21254	16%	19143	10%
- опалення	948	1%	1110	1%	1057	1%	1555	1%	104	0%	180	0%
- покупна вода	20001	23%	33826	34%	34823	31%	37815	27%	40665	30%	62568	34%
- утримання автотранспорту	2505	3%	2434	3%	2967	3%	3829	3%	2866	2%	2300	1%
- інші	8723	10%	4491	5%	5650	5%	7176	5%	8788	7%	16375	9%

Планову загальну чисельність персоналу підприємства на 2020 рік прийнято на рівні 490 осіб. Середньомісячні витрати на оплату праці 1 працівника у 2020 році очікуються в розмірі 10281 грн, що включають основну заробітну плату (тарифи, оклади), додаткову заробітну плату (доплати, надбавки, відпустки, премії за результатами роботи) та інші заохочення і компенсації (матеріальна допомога на оздоровлення, заохочення до ювілейних та святкових дат, преміювання за особливо важливі завдання).

Рівень середньої заробітної плати, закладений у тарифах на 2020 рік, становить 11321 грн. Але через понаднормові втрати води, обумовлені високим рівнем зношеності мереж, неповну оплату населенням отриманих послуг, фактичні річні обсяги реалізації води та стоків, як правило, складають 85%-88% від планового рівня, затвердженого у структурі тарифів. Тому підприємство недоотримує доходів, передбачених структурою тарифів, і через брак коштів не має можливості додержуватися структури витрат за статтями тарифу, у т.ч. і за статтею оплата праці. Оскільки власником КП «Бердянськводоканал» БМР є територіальна громада Бердянська, від імені якої виступає Бердянська міська рада, кошти громади м. Бердянськ є єдиним джерелом компенсації втрат води (що утворюються через зношеність водопровідних та каналізаційних мереж) та фінансових втрат (через неповну оплату населенням послуг).

Через низький рівень зарплати на підприємстві та важкі умови праці протягом останніх років спостерігається висока плинність кадрів та відтік кваліфікованих робітників. 3 01 січня 2020 року фонд оплати праці на підприємстві сформовано відповідно до умов Галузевої угоди та

колективного договору, тарифні ставки та посадові оклади працівників приведено у відповідність до галузевих коефіцієнтів.

Висока питома вага матеріальних витрат зумовлена значними витратами на придбання питної води у КП «Облводоканал» ЗОР – 34%, а також на електроенергію – 10%.

У структурі матеріальних витрат 71% складають витрати на покупну воду, 24% – витрати на паливо та енергію, 5% – поточні ремонти, матеріали, реагенти, запчастини.

Витрати на амортизаційні відрахування складуть 5244 тис.грн. Збільшення зазначеного показника порівняно з попередніми роками пов'язане з проведенням реконструкції та модернізації обладнання, яке приймається на баланс підприємства, що збільшує вартість основних фондів, а також з отриманням безоплатно наданих виконавчим комітетом основних засобів.

Інші витрати передбачаються на рівні 16375 тис.грн: витрати на обслуговування вузлів комерційного обліку води та абонентське обслуговування; послуги сторонніх організацій; послуги банків; інформаційна й консультаційна програмна підтримка; охорона об'єктів на головному самопливному колекторі; придбання уживаного автотранспорту; перепланування та ремонт відділу договорів та приймання абонентів та інші.

До 2020 року тарифи приймалися з нульовим рівнем рентабельності, і як правило, не покривали витрати підприємства у повному обсязі. Тарифи на послуги централізованого водопостачання та водовідведення на 2020 рік враховують розрахунковий прибуток у сумі 2180,8 тис.грн, який включає в себе витрати на авансовий платіж за електричну енергію – 1848,1 тис.грн, а також податок на прибуток – 332,7 тис.грн.

Процедуру встановлення тарифів на 2020 рік було розпочато в травні 2019 року. За період розгляду НКРЕКП тарифів зростання витрат, що пов'язані із провадженням ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, з причин, які не залежать від підприємства, призводять до збитковості тарифів. На момент введення в дію тарифи, як правило, не покривають 100% витрат. Незважаючи на те, що тарифи на 2020 рік прийняті у лютому 2020 року, підприємство отримає перші доходи від провадження ліцензованої діяльності за новими тарифами тільки у квітні 2020 року. Невідповідність тарифів та витрат підприємства протягом I кварталу 2020 року призведе до різниці в тарифах на послуги та збитків ліцензованої діяльності.

КП «Бердянськводоканал» БМР працює в режимі найсуворішої економії, зменшуючи витрати майже за всіма напрямками діяльності, але брак обігових коштів не дає можливості підприємству в повному обсязі покривати витрати господарської діяльності. Незважаючи на фінансову підтримку з міського бюджету у 2019 році, підприємство вимушено докладати максимум зусиль щодо збереження кваліфікованих кадрів підприємства, підтримки підприємства у належному стані, надання якісних та своєчасних послуг споживачам.

В результаті господарської діяльності підприємство вимушено в поточних періодах проводити оплату послуг, матеріалів, обладнання, яке буде зараховано на баланс підприємства у майбутніх періодах. А це кошти перевищення витрат, які не компенсуються тарифами.

План на 2020 рік сформований з урахуванням економічно обґрунтованих фактичних витрат та чинників, на які підприємство не має впливу.

Прогнозний показник фінансовий результат від господарської діяльності підприємства до оподаткування у 2020 році розрахований у розмірі 546 тис.грн, після сплати податку на прибуток чистий фінансовий результат становитиме 448 тис.грн.

У зв'язку з тим, що комунальні підприємства м.Бердянська мають сплачувати до бюджету міста частину чистого прибутку, на 2020 рік при формуванні плану було закладено 10% від чистого прибутку – 45 тис.грн.

Динаміка фінансових показників, тис.грн

Показники	Факт 2016	Факт 2017	Факт 2018	План 2019	Факт 2019	План 2020
Фінансовий результат до оподаткування	-11399	23263	9263	-24425	21429	546
Витрати з податку на прибуток	-	1535	1 667		3857	98
Чистий прибуток		21728	7 596		17572	448

Збиток	-11399			-24425		
Відрахування частини чистого прибутку			760		1354	45

VII. Організаційний план

На підприємстві працює 493 особи, що на 28 працівників менше, ніж у 2018 році. Із загальної кількості працюючих: 117 керівників, фахівців та службовців, 376 робітників.

Протягом 2019 року за рахунок проведення заходів щодо скорочення штату працівників зі штатного розпису підприємства було вивільнено 20 штатних одиниць: 15 контролерів водопровідного господарства, 4 машиніста насосних станцій, 1 механік. Економія витрат на оплату праці за штатним розписом становить 142,6 тис.грн щомісяця. Фактично за скороченням штату у 2019 році було звільнено 9 осіб, зекономлено 80,6 тис.грн/місяць витрат на оплату праці.

З 01 травня 2019 року в повному обсязі введено в дію Закон України «Про житлово-комунальні послуги» (далі - Закон).

З 01.05.2019 року комунальними послугами у розумінні статті 5 Закону є, зокрема, послуги з централізованого водопостачання, централізованого водовідведення.

Таким чином, Закон не передбачає такого виду комунальних послуг як послуга з централізованого постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), та відповідні тарифи не передбачені чинним законодавством. Повноваження щодо встановлення тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), з 01.05.2019 року у НКРЕКП відсутні.

На підприємстві відповідні тарифи діяли до 30.06.2019 року, тому з 01.07.2019 року було вилучено вище вказану послугу, у зв'язку з чим підприємство більше не отримує доходів, але несе витрати на оплату праці тих працівників, які здійснюють роботу зі споживачами – мешканцями багатопверхових будинків (знімають показання водомірів, укладають договори, вручають квитанції про оплату та інші).

Ті витрати, що включалися в тариф нашого підприємства, на сьогоднішній день підпадають під термін «плата за абонентське обслуговування». Однак цю плату підприємство зможе отримувати зі споживачів не раніше 01 травня 2020 року. Після реалізації заходів, передбачених Законом, у травні 2020 року за умови укладення договорів про надання комунальних послуг за правилами та особливостями, визначеними Законом (тобто, нових договорів про надання комунальних послуг), підприємство буде знов набирати персонал для обслуговування багатоквартирних будинків.

На теперішній час джерела фінансування на утримання обслуговуючого персоналу та витрат, пов'язаних з обслуговуванням багатоквартирних будинків, у підприємства немає. Витрати на оплату праці цього персоналу становлять 107 тис.грн в місяць. Тому, щоб уникнути перехресного субсидіювання за рахунок господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, було прийнято рішення про реорганізацію служби реалізації послуг і контролю та видано наказ по підприємству від 18.09.2019 року № 545 «Про реорганізацію служби реалізації послуг і контролю та внесення змін до штатного розпису». З 01 жовтня 2019 року зі штатного розпису було виведено 15 контролерів водопровідного господарства, які обслуговували багатоквартирні будинки.

У зв'язку із завершенням робіт з реконструкції підвищувальної насосної станції водопостачання по вул. Софіївській, переведенням її в автоматичний режим роботи, підключенням до системи диспетчеризації та відео нагляду зі штатного розпису було вилучено 4 штатних одиниці машиністів насосних установок (наказ від 01.10.2019 року № 577 «Про скорочення штату працівників та затвердження штатного розпису»).

З метою удосконалення збору та оброблення інформації з використання паливно-мастильних матеріалів та раціонального їх вживання з 02 липня 2019 року до штатного розпису було уведено одну штатну одиницю логіста (наказ від 01.07.2019 року № 394 «Про зміни до штатного розпису»), одночасно з метою упорядкування функціональних обов'язків, уникнення дублювання завдань та функцій з 01 серпня 2019 року було виведено зі штатного розпису одну штатну одиницю механіка з випуску транспорту (наказ від 23.07.2019 року № 437 «Про скорочення штату працівників та затвердження штатного розпису»).

В результаті проведених заходів витрати на оплату праці мали би скоротитися на суму

142,6 тис.грн/місяць, але фактично було скорочено 9 осіб персоналу на суму 80,6 тис.грн/місяць, решту працівників, які підлягали скороченню, було працевлаштовано на вакантні робочі місця.

Штатний розпис підприємства станом на 01.01.2020 року затверджено зі штатною чисельністю персоналу у кількості 529 штатних одиниць, з них: керівники, фахівці та службовці – 124,5, робітники – 404,5 осіб. На підприємстві спостерігається постійно зростаюча плінність кваліфікованих кадрів: у 2017 році було прийнято 82 особи, звільнено 91, у 2018 році – прийнято 77 осіб, звільнено 96, у 2019 році – прийнято 105 осіб, звільнено 122. Станом на 01.01.2020 року налічується 40 вакансій, з них: 6 – фахівці, 34 – робітничі професії.

Підприємство очолює директор, який керує відповідно до чинного законодавства виробничо-господарською та фінансово-економічною діяльністю підприємства. Відповідає за наслідки прийнятих рішень, збереження та ефективне використання майна підприємства, а також фінансово-господарські результати його діяльності. Директор призначається на посаду і звільнюється за розпорядженням Бердянського міського голови та діє на підставі контракту.

Заступник директора з перспективного розвитку розробляє стратегічні цілі функціонування підприємства, визначає, формує, планує, здійснює і координує всі види діяльності підприємства.

Головний інженер організовує технічну експлуатацію систем водопостачання та водовідведення, забезпечує безперебійну і надійну роботу всіх споруд при високих техніко-економічних і якісних показниках з урахуванням вимог охорони водоймищ від забруднення стічними водами і раціональним використанням водних ресурсів.

Виробниче керівництво із забезпечення споживачів якісної питною водою, організації водовідведення та очищення стічних вод покладено на службу водопостачання та службу каналізаційних очисних споруд (водовідведення).

Організацію роботи з утримання водопровідних та каналізаційних мереж і ліквідації аварійних ситуацій здійснюють служба водопровідних мереж та служба каналізаційних мереж та каналізаційних насосних станцій.

Відділ кадрів очолює роботу по забезпеченню підприємства працівниками необхідних професій, спеціальностей і кваліфікації відповідно до цілей, стратегії і профілю підприємства, зовнішніми і внутрішніми умовами його діяльності та ведення військового обліку.

Виробничо-технічний відділ займається організацією виробничої діяльності підприємства в цілому, розробкою і здійсненням технічних заходів, направлених на підвищення якості і ефективності виробництва, забезпеченням необхідною технічною документацією служб і дільниць підприємства, здійснює оперативне планування і контроль використання транспортних засобів, спеціальної техніки, тракторів, паливно-мастильних матеріалів. Сектор перевірки та обслуговування водомірів у складі виробничо-технічного відділу відповідає за перевірку, ремонт, обслуговування приладів обліку води (власних та тих, що належать абонентам) та встановлення вузлів комерційного обліку в кожній точці розподілу послуг.

Функції аналізу фінансово-господарської діяльності, планування обсягів надання послуг, розрахунків тарифів (цін) на послуги підприємства, організації праці та заробітної плати покладені на службу ціноутворення, планування та економічного аналізу.

Диспетчерська служба здійснює оперативне керівництво експлуатацією систем водоспоживання та водовідведення.

Служба обліку реалізації послуг забезпечує реалізацію послуг, облік і нарахування за водоспоживання і скидання стоків, виконання плану доходів по збору платежів від споживачів, оформлення договірних відносин зі споживачами послуг, надання якісного та доступного сервісу, спрямованого на задоволення потреб абонентів.

Служба контролю стежить за дотриманням абонентами законодавства про питне водопостачання та водовідведення, здійснює роботу з абонентами – боржниками, проводить заходи щодо зниження втрат води, виявляє порушення абонентами законодавчих вимог.

Організацію діловодства та документообігу на підприємстві, контроль за строками виконання наказів, розпоряджень, вказівок керівника підприємства, ведення архіву покладено на загальний відділ.

Вирішення питань з використання та впровадження на підприємстві програмного забезпечення та комп'ютерної техніки, забезпечення функціонування офіційного веб-сайту, організацію надання доступу до мережі Інтернет покладено на відділ інформаційних технологій.

Контроль за якістю питної води та стічних вод здійснюють виробничі лабораторії водопостачання та водовідведення.

Бухгалтерія організовує бухгалтерський облік фінансово-господарської діяльності підприємства, веде рух грошових коштів підприємства.

Організацію ведення претензійно-позовної роботи, укладання договорів та контроль за виконанням договірних зобов'язань покладено на юридичний відділ.

Відділ матеріально-технічного постачання здійснює забезпечення підприємства усіма необхідними матеріальними ресурсами та послугами спеціалізованих підприємств, організацію складського господарства.

Відділ охорони навколишнього середовища забезпечує контроль за дотриманням екологічних норм і правил.

Відділ головного механіка забезпечує правильну безпечну експлуатацію та надійну роботу виробничого і технологічного устаткування, машин, механізмів.

Відділ головного енергетика забезпечує безперебійне постачання підприємства усіма видами енергії, розвиток енергетичного господарства, належний технічний стан і раціональну експлуатацію енергетичного устаткування.

Створення умов для безаварійної експлуатації будівель і споруд, організація роботи з поточного ремонту й реконструкції, забезпечення технічного нагляду покладено на ремонтно-будівельну дільницю.

Транспортне забезпечення перевезень, технічно справного стану та ефективного використання автотранспортної техніки здійснює дільниця механізації.

Служба сторожової охорони організовує охорону об'єктів та матеріальних цінностей підприємства. Начальник підрозділу охорони є уповноваженою особою з питань пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту підприємства.

Розробкою та впровадженням ефективної системи керування охороною праці на підприємстві займається служба охорони праці.

Обов'язки, права та міра відповідальності працівників визначаються посадовими інструкціями.

Організаційну структуру КП «Бердянськводоканал» БМР наведено у **додатку 2.**

VIII. План охорони навколишнього середовища

Охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини – невід'ємна умова сталого економічного та соціального розвитку підприємства.

З цією метою здійснюється екологічна політика, спрямована на збереження безпечного для існування живої і неживої природи навколишнього середовища, захист життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища, досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи, охорону, раціональне використання і відтворення природних ресурсів.

На даний час гостро стоїть проблема заміни головного самопливного каналізаційного колектора. Дуже багато заходів, зусиль та коштів було витрачено на те, щоб призупинити розвиток надзвичайної ситуації у м. Бердянськ, та дати мешканцям міста воду і можливість використовувати систему водовідведення. Якщо негайно не вжити заходів із запобігання посилення надзвичайної ситуації на самопливному каналізаційному колекторі, то існує велика загроза подальшого руйнуванню головного самопливного каналізаційного колектора від колодязя № 1, розташованого біля камери гасіння напору КНС № 5, до колодязя № 23, біля вул. Я. Мудрого, який і так частково зруйнований і працює лише завдяки тимчасовій станції перекачки. У будь-який час головний самопливний каналізаційний колектор може обвалитися, у зв'язку з чим буде негайно припинено водопостачання усього міста з населенням 114 тис. осіб. Забруднення міста каналізаційними стоками станеться з причини зупинки водовідведення. Наступні не контролюючи витоки стічних вод по території міста та потрапляння їх у акваторію Азовського моря приведе до екологічного колапсу всього регіону.

Відсутність фінансування вищевказаних заходів неминуче приведе до надзвичайної ситуації (витоки стічних вод, у тому числі можливі витоки в Азовське море). З урахуванням того, що м. Бердянськ є курортом, зазначена ситуація потягне за собою не тільки економічні наслідки

для населення міста, а й екологічні наслідки для всієї Держави.

У зв'язку з відсутністю фінансування вказаних заходів КП «Бердянськводоканал» БМР щоденно несе витрати, пов'язані з необхідністю стабільного відведення стічних вод. Зазначені витрати не передбачені встановленими НКРЕКП тарифами, тому є збитками підприємства, яке і так знаходиться у важкому фінансовому стані.

Виконання заходів, пов'язаних з запобіганням виникненню надзвичайної ситуації на головному самопливному каналізаційному колекторі, заплановано в два пускові комплекси (черги) на загальну суму 30,6 млн.грн за рахунок коштів державного бюджету (1 черга – 8,8 млн.грн, 2 черга – 21,8 млн.грн). У 2019 році розпочато першу чергу, і до кінця 2020 року планується повністю завершити реконструкцію самопливного каналізаційного колектора від колодязя № 1, розташованого біля камери гасіння напору КНС № 5, до колодязя № 23, біля вул.Я.Мудрого.

Виконання заходів із заміни напірного трубопроводу плануються за рахунок коштів державного бюджету поетапно: 1 етап – реконструкція напірного трубопроводу по Мелітопольському шосе від камери перемикання КНС № 8 до камери перемикання в районі вул.Вроцлавська на суму 45,1 млн.грн (на даний час проєктно-кошторисна документація проходить експертизу); 2 етап – реконструкція напірного трубопроводу по Мелітопольському шосе від камери перемикання в районі вул.Вроцлавська до очисних споруд каналізації. Розробку проєктно-кошторисної документації 2 етапу планується розпочати після отримання містобудівних умов (додаток 1).

Реалізацію проєкту реконструкції каналізаційної насосної станції КНС № 8 по Мелітопольському шосе, 78а, яким передбачено заміну насосного обладнання на сучасне (енергоефективне), більш економічне, менш енергоємне, планується виконати із залученням інвестицій Північної екологічної фінансової корпорації (НЕФКО) з грантовою допомогою Європейського Союзу (ЄС). На даний час підприємство опрацює техніко-економічне обґрунтування та проєктну пропозицію.

Також важливо приділити увагу покращенню водозабезпечення населення та якості питної води, технічного стану колодязів та артезіанських свердловин, очищення каналізаційних стоків.

Міська програма «Питна вода» на 2020 рік, що направлена на реалізацію заходів з капітального, поточного ремонтів та реконструкції систем водопостачання і водовідведення, передбачає виконання заходу «Розробка проєктно-кошторисної документації з реконструкції очисних споруд каналізації за адресою: Мелітопольське шосе, 142 а» за рахунок місцевого бюджету на загальну суму 5 млн.грн. З цієї суми 1 млн.грн заплановано на 2020 рік.

Ситуація, що склалася, вимагає впровадження природоохоронних заходів, спрямованих на створення безпечних умов проживання мешканців та гостей міста та покращення екологічного стану в цілому.

Підприємство передбачає комплекс заходів, що забезпечує скорочення витрат питної води, припинення скидів неочищених стоків в поверхневі водні об'єкти, недопущення в скидах стічних вод перевищення нормативних показників забруднюючих речовин. Реалізація забезпечується розробкою заходів по вдосконаленню технологічних процесів виробництва та обладнання, будівництвом та реконструкцією споруд для очищення стічних вод, створення оборотних систем виробничого водопостачання, впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій тощо.

Природоохоронні заходи спрямовані на зниження обсягів шкідливих речовин, що викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення на підприємстві та забезпечення дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій викидів в санітарно-захисній зоні підприємства.

Передбачається розробка заходів, спрямованих на попередження (ліквідацію) забруднення ґрунтів відходами, утримання земельних ділянок у належному санітарному стані.

План охорони навколишнього середовища наведено **у додатку 3.**

ІХ. Фінансовий план

Прогноз на 2020 рік спланований на підставі чинних тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП від 04.02.2020 року №

Фінансовий результат від господарської діяльності підприємства до оподаткування у 2020 році розрахований у розмірі 546 тис.грн, після сплати податку на прибуток чистий фінансовий результат становитиме 448 тис.грн. прибутку. У зв'язку з тим, що комунальні підприємства м.Бердянська мають сплачувати до бюджету міста частину чистого прибутку, на 2020 рік при формуванні плану було закладено 10% від чистого прибутку – 45 тис.грн. Фінансовий план КП «Бердянськводоканал» БМР на 2020 рік наведено у додатку 4.

Х. Аналіз потенційних ризиків

SWOT-аналіз КП «Бердянськводоканал» БМР

1. Сильні сторони	1. Слабкі сторони
Вода-життєво необхідна	Відсутність власного джерела питної води Високі витрати на очищення та доставку води
Відкритість, прозорість у поданні інформації Зворотній зв'язок зі споживачами	Втрата репутації через високі тарифи на воду та стоки
Підприємство є монополістом	Доходи обмежено тарифом Брак фінансових ресурсів Невідшкодування тарифом фактичних витрат Застаріле та зношене устаткування
На підприємстві працює висококваліфікований технічний персонал	Вікова група фахівців – понад 65 років
	Злісні боржники
2. Зовнішні можливості	2. Зовнішні загрози
Розширення санаторно-курортних можливостей міста, особливо у зимовий період, що дозволить підвищити обсяги реалізації послуг	Зростання цін на покупну воду, електроенергію, матеріали, паливо, мастила, послуги сторонніх організацій Близькість полігону військових дій
Встановлення вузлів комерційного обліку	Виникнення труднощів при укладанні договорів із споживачами
Затвердження єдиної вартості питної води для усіх водоканалів України	Відсутність захисту з боку держави щодо часткової компенсації покупної води для зняття соціальної напруги городян
Очищення води з Бердянського водосховища	Недостатній обсяг води для споживання в літній період

- До основних факторів ризику виконання виробничої програми підприємства відносяться:
- складний фінансово-економічний стан підприємства, відсутність обігових коштів, збитковість підприємства, сезонність споживання послуг;
  - несвоєчасні (неповні) розрахунки споживачів за отримані послуги;
  - неузгодженість тарифної політики, невідповідність фактичних економічно обґрунтованих витрат підприємства чинним тарифам на послуги водопостачання та водовідведення через затягування процедури встановлення тарифів;
  - недостатній рівень бюджетного фінансування;
  - значні суми дебіторської та кредиторської заборгованості;
  - низький рівень оплати праці.

Найбільш істотні фактори ризику, що впливають на результати діяльності КП «Бердянськводоканал» БМР:

1. Розбіжність у термінах зміни цін на ресурси та введенням в дію тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення. Зміна протягом строку дії тарифів вартості окремих складових структури тарифів, з причин, які не залежать від підприємства. Збільшення розміру мінімальної заробітної плати, ставок податків та зборів, підвищення вартості паливно-енергетичних та інших матеріальних ресурсів призводить до недоотримання доходів та, відповідно, до недостатності обігових коштів підприємства. Як наслідок, утворюється та зростає заборгованість підприємства зі сплати поточних зобов'язань.

2. Невідшкодування з державного бюджету різниці в тарифах на централізоване водопостачання та водовідведення організаціям та установам, що фінансуються з бюджету, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості послуг з централізованого водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувались органами державної влади.

3. Аварії, зупинки устаткування, що призводить до переривання технологічного циклу підприємства. Підприємством експлуатується обладнання зі значним ступенем зносу. Застаріле насосне обладнання не відповідає сучасним вимогам. Кількість аварій на мережах водопостачання та водовідведення з кожним роком зростає. Ці умови погіршує невідповідність діючих тарифів водопостачання та водовідведення фактичним витратам, а як наслідок – постійна нестача коштів. Основні засоби не оновлюються в достатніх об'ємах. Вирішення визначених питань сприяло б покращенню фінансового стану підприємства та забезпечило би його стабільну роботу.

На зниження доходів підприємства впливає низький рівень свідомості окремих споживачів послуг, що проявляється у безвідповідальному відношенні до водоспоживання, а саме:

- несанкціоноване приєднання до мереж водопостачання та водовідведення, що перебувають на балансі підприємства;
- невчасне та не в повній мірі повідомлення про фактичні зміни фактичної кількості проживаючих, рівня благоустрою;
- несвоєчасній сплаті за отримані послуги.

Проблеми соціального характеру можуть негативно вплинути на соціально-трудові відносини та призвести до зростання соціальної напруги в колективах підприємства. Сприянням нормалізації стану соціально-трудова відносин у трудових колективах є додержання вимог законодавства про працю та положень колективних договорів у частині термінів виплати заробітної плати, її підвищення, надання соціальних пільг і гарантій, дотримання норм охорони праці тощо. Все це можливо за умов встановлення тарифів на послуги водопостачання та водовідведення на рівні 100% відшкодування фактичних економічно-обґрунтованих витрат, проведення реконструкції та модернізації виробничих потужностей відповідно до вимог сучасного сьогоднішнього дня, повна заміна водопровідних та каналізаційних мереж, розширення асортименту послуг, що надаються підприємством.

З метою підвищення доходності підприємство вживає заходи щодо стягнення зі споживачів наявної простроченої заборгованості за надані послуги з водопостачання та водовідведення. Підприємством постійно проводиться робота зі споживачами – боржниками. Так, за 2019 рік подано до Бердянського міськрайонного суду 185 заяв про видачу судового наказу про стягнення заборгованості за послуги з водопостачання та водовідведення на загальну суму 1241,4 тис.грн. Подано до Бердянського міськрайонного відділу ДВС ГТУЮ (виконавчої служби) 411 рішень суду на суму 1574,8 тис.грн. Отримано 425,6 тис.грн через Бердянський міськрайонний відділ ДВС ГТУЮ шляхом утримання з доходів боржників. Від претензійної роботи шляхом надсилання листів-претензій та особистої розмови з боржниками отримано 354,0 тис.грн.

На КП «Бердянськводоканал» БМР працює система DTR-05, що автоматично сповіщає абонентів-боржників за телефоном про стан заборгованості та необхідності сплатити борг. Так, впродовж місяця 7390 абонентам, борг яких становить 2330,7 тис.грн, було надіслано телефонне повідомлення про негайну сплату боргу. Проводиться щоденна робота обліковцями та контролерами підприємства по телефону з абонентами-боржниками. Припинено послугу водопостачання за борги 84 абонентам-боржникам, сума боргу яких становила 1485,3 тис.грн. У 13 абонентів виявлено порушення правил водокористування та водовідведення, у т.ч. несанкціоноване підключення до мереж, на суму 145 тис.грн. Ведеться систематична робота по сповіщенню населення в засобах масової інформації і по телебаченню щодо обов'язкової своєчасної сплати послуг підприємства та недопущенню накопичення боргів.

Незважаючи на всі заходи, що були вживані підприємством щодо притягнення абонентів-боржників до відповідальності за несплату боргів, дебіторська заборгованість зростає з причин, на які підприємство не має впливу.

Діяльність КП «Бердянськводоканал» БМР здійснюється відповідно до Постанови НКРЕКП від 22.03.2017 року № 307 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення», оскільки підприємство є ліцензіатом Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

Підприємство постійно працює над зменшенням своїх витрат, а саме: за рахунок впровадження енергозберігаючих технологій значно зменшилися витрати на електроенергію. Так, за 2017 рік економія склала 407 тис.кВт/год у порівнянні з 2016 роком (зниження на 4%); за 2018 рік підприємство зменшило споживання електричної енергії майже на 9%, що у кількісному виразі становило 857,3 тис.кВ/год. За 2019 рік споживання електроенергії дорівнює сумі споживання за аналогічний період 2018 року. Це пояснюється тим, що об'єкти служби водопостачання та служби каналізаційних очисних споруд наприкінці 2018 року було переведено на альтернативні системи опалення з використанням електрочотлів, у зв'язку з чим зменшилося споживання газу, що використовується для опалення, на 30,6 тис.куб.м (76,1% порівняно з 2018 роком) на суму 359,5 тис.грн, а споживання електроенергії залишилося на рівні минулого року. Через відмову підприємства від централізованого опалення було додатково зекономлено 581,9 тис.грн. Сумарна економія склала 941,4 тис.грн.

Підприємство з січня 2019 року має щомісячні додаткові видатки, що пов'язані з витратами електричної енергії та заробітної плати на обслуговування та ремонт самопливного каналізаційного колектору. За період з моменту аварії підприємство витратило додаткових видатків з обігових коштів на суму 5878,4 тис.грн. Витрачається щомісячно на електроенергію 53,3 тис.грн, на виплату заробітної плати 72,7 тис.грн. Слід зазначити, що підприємство і надалі буде витрачати власні кошти на ремонт колектору до повного його відновлення.

Одним із основних чинників втрат води є зношеність мереж, що призводить до збільшення витрат на придбання покупної води та її очищення, та витрат на подання води до мережі. При затвердженні тарифів для підприємства Нацкомісія зазначені втрати води не враховує при формуванні доходної частини, тим самим занижує вартість 1 м³ води та стоків для ліцензіата. За рахунок проведення ремонтних робіт водопровідних та каналізаційних мереж, проведення постійної роботи з виявлення несанкціонованих підключень до водопровідних мереж за 2019 рік втрати води зменшилися до рівня 40% (378 тис.м³) проти 40,4% (458 тис.м³) у 2018 році, у 2017 році – 49,2% (845 тис.м³), за 2016 рік - 52,2 % (1055 тис.м³). За 2019 рік за рахунок зменшення обсягів втрат води підприємство скоротило витрати на суму 7304 тис.грн.

За рахунок скорочення втрат води, зменшення обсягів споживання електричної енергії підприємство мало можливість вивільнені кошти направити на автоматизацію каналізаційних та водопровідних насосних станцій та впровадження на них диспетчеризації.

З 01 січня 2019 року набрав чинності Закон України «Про ринок електричної енергії»: електроенергія відпускається електропостачальними організаціями за вільними цінами, уведено додаткову послугу з розподілу електричної енергії. З 01 серпня 2019 року Нацкомісія прийняла ще одне рішення, яким встановила додатково вартість передачі електричної енергії для енергоринку. Здорожчання електроенергії на новому енергоринку автоматично призводить до збитковості діючих тарифів та спонукає підприємства водопровідно-каналізаційного господарства підвищувати й без того високі тарифи.

КП «Бердянськводоканал» БМР вимушено самостійно шукати постачальників електричної енергії. Оскільки обсяги річного споживання електроенергії досить великі, підприємство повинно проводити процедуру закупівлі електроенергії у формі відкритих торгів через систему «ProZorro», а ця процедура займає не менше п'ятдесяти робочих днів.

Суть закону про ринок електричної енергії в тому, що це – ринок, і на нього практично ніхто не повинен впливати. Хоча насправді він функціонує так, що електроенергія з атомних і гідроелектростанцій продається постачальникам універсальних послуг – тим, які реалізують її, у тому числі й населенню. А промислові підприємства та водоканали купують найдорожчу енергію з теплових електростанцій. В даному випадку регулятор саме хоче захистити населення від здорожчання вартості електроенергії, направляючи йому на реалізацію енергію атомних та гідроелектростанцій. Комунальні підприємства – водоканали, теплогенеруючі та інші — регулятор відносить до категорії промисловості. Відповідно, ми користуємося і купуємо ту електроенергію, яку виробляють теплові електростанції. Вона є однією з найдорожчих на ринку електроенергії. Асоціація водоканалів «Укрводоканалекологія» вела переговори і пропонувала Уряду і Нацкомісії все ж таки визначити комунальні підприємства гарантованими споживачами електроенергії і перевести їх до тієї категорії, якій енергія реалізується за тією ж ціною, що й

населенню. Але поки що цього рішення не прийнято.

Здорощання електричної енергії – це ситуація, на яку не може вплинути жоден працівник чи керівник водопровідно-каналізаційного господарства.

КП «Бердянськводоканал» БМР працює в режимі найсуворішої економії, зменшуючи витрати майже за всіма напрямками діяльності, але брак обігових коштів не дає можливості підприємству в повному обсязі покривати витрати господарської діяльності, а також виконувати інвестиційні зобов'язання, що передбачені інвестиційними програмами 2017-2019 років. Підприємству бракує коштів на виконання заходів інвестиційних програм, оскільки на усунення аварії, що трапилася на головному самопливному каналізаційному колекторі, підприємство витрачає значний обсяг обігових коштів.

Але не зважаючи на нестачу коштів, за 2019 рік підприємством фактично перераховано на спецрахунок коштів на суму 4656 тис.грн (з ПДВ), використано зі спецрахунку 4655 тис.грн (з ПДВ), у т.ч.: на виконання заходів Інвестиційної програми 2017 року – 2444 тис.грн; заходів Інвестиційної програми 2018 року – 1219 тис.грн; профінансовано виконання заходів Інвестиційної програми 2019 року на суму 992 тис.грн.

Виконання заходів Інвестиційної програми 2017 року дасть можливість в подальшому виконати заходи Інвестпрограм 2018 та 2019 років, тому керівництвом підприємства було прийнято рішення першочергового завершення робіт по заходах Інвестиційних програм 2017 та 2018 років.

Станом на 01.01.2020 року:

- виконання Інвестиційної програми 2017 року становить 161,6% від планового рівня, перерахованого відповідно до фактичних нарахувань: з водопостачання – 191,4%; з водовідведення – 147,8%. Профінансовано та освоєно заходів Інвестиційної програми 2017 року на суму 4168,3 тис.грн. Річний інвестиційний план був затверджений у сумі 2820,8 тис.грн, в перерахунку на фактично отримані доходи у 2017 році від ліцензованої діяльності сума амортизаційних відрахувань, за рахунок яких передбачено виконання інвестпрограми, становить 2578,8 тис.грн. Інвестиційну програму 2017 року перевиконано на 1589,5 тис.грн;

- виконання Інвестиційної програми 2018 року становить 49,6% від планового рівня, перерахованого відповідно до фактичних нарахувань: з водопостачання – 0%; з водовідведення – 74,7%. З урахуванням перевиконання Інвестиційної програми 2017 року інвестиційний план-2018 виконано на 110,5%. Профінансовано та освоєно заходів Інвестиційної програми 2018 року на суму 1371,2 тис.грн. Річний інвестиційний план-2018 був затверджений у сумі 2820,5 тис.грн, в перерахунку на фактично отримані доходи у 2018 році від ліцензованої діяльності сума амортизаційних відрахувань, за рахунок яких передбачено виконання інвестпрограми, становить 2764,3 тис.грн;

- річний інвестиційний план 2019 року затверджений у сумі 3005,2 тис.грн. Профінансовано заходів Інвестиційної програми 2019 року на суму 829,3 тис.грн. З урахуванням перевиконання Інвестиційних програм 2017 та 2018 року інвестиційний план-2019 виконано на 37,2%.

На даний час підприємством через систему «ProZorro» здійснено тендерні процедури закупівлі робіт та обладнання у формі відкритих торгів за об'єктами Інвестиційної програми 2019 року. Переможцем визначений ТОВ «Енергозберігаючі технології». Всі данні по тендерним закупівлям знаходяться на сайті публічних закупівель «ProZorro» за посиланнями:

- ID: UA-2019-10-18-000299-b, КНС 5 (п. 2.1.2);
- ID: UA-2019-10-02-002527-b, ПНС II підйому (п.1.1.1);
- ID: UA-2019-10-02-002523-b, ПНС Військове містечко (п.1.1.2);
- ID: UA-2019-10-02-002517-b, КНС 12 (п. 2.1.1).

Інвестиційна програма КП «Бердянськводоканал» БМР на 2019 рік була схвалена Постановою НКРЕКП від 12.07.2019 року № 1466, є складовою частиною довгострокової Інвестиційної програми на 2019-2021 роки, під об'єкти якої розроблено проектну документацію на замовлення управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради. КП «Бердянськводоканал» БМР для виконання інвестиційної програми

2019 року було укладено договори на виконання робіт за об'єктами, а також на здійснення авторського та технічного нагляду.

За договорами підприємство отримало обладнання на суму 1,5 млн.грн. Для виконання робіт інвестиційної програми 2019 року підприємством подана заява на отримання дозволу на виконання будівельних робіт в Департаменті Державної архітектурно-будівельної інспекції у Запорізькій області. І тільки після отримання дозвільних документів підприємство матиме можливість продовжити виконання заходів по об'єктах інвестиційної програми 2019 року.

XI. Соціально-економічні наслідки реалізації бізнес-плану

КП «Бердянськводоканал» БМР є монополістом в місті Бердянськ з надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення.

Вода, що подається, вимагає додаткової обробки, підприємство отримує природну воду з поверхневого джерела (р. Дніпро), проводить її доочищення до показників якості ДСанПіН 2.2.4 - 171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», для використання на господарсько-питні потреби і технічні потреби підприємств міста.

Одночасно підприємством збираються стоки від споживачів, транспортуються за каналізаційними колекторами на очисні споруди і після очищення скидаються до Азовського моря.

Обсяги водоспоживання та водовідведення розраховуються на основі виробничої програми підприємства, яка формується за даними договорів, які регламентують відношення підприємства із споживачами, на надання послуг з водопостачання та водовідведення і показників приладів обліку у юридичних та фізичних осіб. У разі відсутності приладів обліку холодної води – розрахунок проводиться за нормативами.

На момент складання бізнес-плану діють норми споживання населенням послуг, затверджені розпорядженням виконкому Бердянської міської ради від 26.10.2017 року № 352 відповідно до СНіП (санітарних норм і правил). Вони складають від 50 л до 230 л на добу в залежності від ступеня благоустрою.

Необхідно відзначити, що в водопостачанні спостерігається помісячне різке коливання обсягів споживання води, які значно збільшуються в літній період і різко знижуються в осінньо-зимовий період. При аналізі динаміки споживання послуг водопостачання за 2015-2019 роки простежуються різкі коливання за місяцями. Якщо у I і IV кварталах середньомісячне споживання становило 327 тис.м³, то у II та III кварталах відповідно 428 тис.м³.

При виконанні заходів, передбачених бізнес-планом щодо реконструкції водопровідно-каналізаційного господарства міста Бердянськ, відбудеться поліпшення технічного стану, а також й фінансового стану підприємства.

Впровадження енергозберігаючих технологій дасть можливість планомірно зменшувати обсяги споживання електроенергії, зменшити питому вагу електроенергії при виробництві води та очищенні стоків, а це в свою чергу дасть економію коштів за статтею витрат «електроенергія» на 20 тис.квт·год, що у вартісному виразі становить 54,5 тис.грн.

Комунальне підприємство «Бердянськводоканал» Бердянської міської ради має досвід у розвитку та впровадженні нових проектів та в наданні послуг з водопостачання та водовідведення, тому більшість інвестиційних робіт з модернізації мереж будуть проводитися власним персоналом. Штат підприємства забезпечений відповідними фахівцями.

Для реалізації Бізнес-плану підприємство володіє:

- Адміністративними та виробничими площами
- Зовнішніми інженерними й комунікаційними мережами (централізованими розподільчими мережами водопостачання та водовідведення)
- Фахівцями та спеціалістами для реалізації заходів.

Від реалізації Бізнес-плану на 2020 рік планується отримати:

- **Соціальну користь** - яка полягає в поліпшенні в місті якості послуг з водопостачання та водовідведення та безперебійному їх наданні усім категоріям споживачів.
- Крім того буде досягнуто **покращення економічних показників**, а саме зменшення

споживання електроенергії та втрат води, що дозволить підприємству знизити витрати на господарську діяльність.

- **Екологічна перевага** буде забезпечена завдяки покращенню стану каналізаційних мереж, що дозволить знизити витрати стічних вод та зменшити забруднення водного басейну Азовського моря.

В рамках підготовки бізнес-плану КП «Бердянськводоканал» БМР на 2020 рік були використані дані бухгалтерського обліку, планово-економічні показники підприємства, дані фінансово-статистичної звітності, заходи щодо реконструкції, модернізації та технічного переоснащення виробництва.

Директор
КП «Бердянськводоканал» БМР

О.В. Македонський

ПОГОДЖЕНО

Головний інженер

А.А.Бурлей

Головний бухгалтер

О.В.Семенюта

Начальник служби ціноутворення,
планування та економічного аналізу

І.В.Мараховська